

DIRECTOR
Dr. AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICA

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
invoială

Unitatea

REDACTOR
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foale bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Suflet apostolic!

(+). *Auzim repetându se mereu, adesea până la plictiseală, vorba veche și cuminte: La vremuri noi, oameni noi! Și totuși nu strică — ba e chiar de lipsă — să se insiste, iară și iară, asupra adevărului aceluși adagiu. Pentru că de fapt vremile se schimbă fără încetare, punând tot alte probleme, aducând noi și noi soluții, provocând războaie nu numai între neamuri, ci și în lumea conștiințelor, ca să clădiască apoi ceva mai bun, ori să distrugă, per nefas, tocmai fortărețele binelui. Și pentru paznicii acestor întărituri, pentru preoți, aici e datorința mare a ceasului de totdeauna: să țină pas cu vremile, făcându-le față totdeauna. Ochiu ager, braț bărbătesc și suflet apostolic după tiparul Domnului și pilda Sf. Pavel: asta trebuiește în chip deosebit în zilele noastre de răzmirițe pe toate țărîmurile.*

Cari sunt caracteristicile acestui suflet? Congresul internațional al uniunii »Pro Missionibus« a clerului, ținut în toamnă la Roma, desbătând și această chestie sulevată de preotul conferențiar Neuhausler, a convenit că atât în Mântuitorul, cât și în cel mai strălucit reflex al Său, în Sf. Pavel, patru sunt luminile cari învederează latura apostolică a sufletelor lor: 1. Supunerea față de Dumnezeu. 2. Zelul neobosit întru mântuirea sufletelor. 3. Strădania de a fi neîncetat tuturor, cu vorba și cu fapta, lumină ce luminează întru întuneric. 4. Spiritul de jertfă dus până la Golgota și până la plecarea capului sub ascuțișul sabiei.

Și aieva: Preotul e ispravnic al tainelor celui Preainalt. Ca atare trebuie să fie îngrijat în toată vremea: care-i, hic et nunc, cea mai potrivită cale pentru a împărtăși oamenii timpului său de bogățiile acelor taine? El e vas ales să poarte numele Domnului în lume. Iar aceasta va face-o numai întru cât va fi unealtă de bună treabă în mâna Aceluia care l-a primit în slujba Sa. Altfel va fi în primejdia să umble veșnic alături de drum. Vorba Sf. Augustin: Magni quidem gressus, sed extra viam.

Problema nu-i prea ușoară. Dar nu-i nici imposibilă. »Toate le pot întru Hristos, cel ce mă întărește«. Așa a mărturisit apostolul neamurilor. Și așa a și fost: istoria vieții lui e dovadă vie de ceace înseamnă a rămânea mereu în strânsă legătură cu Păstorul Păstorilor și a te face totodată tuturor toate ca pe toți să-i câștigi lui Hristos. Vorba e să ai conștiința de apostol, înțelepciune suprafirească, inimă și curaj eroic întru a săvârși și a răbda tot ce stă în puterile tale; de rest se va îngriji, neapărat, Dumnezeu. Ideea aceasta a prins-o admirabil sf. Ignățu do Loyola, sufletul paulin per excellentiam: Sic Deo fide, quasi rerum successus omnis a te, nihil a Deo penderet; ita tamen iis operam omnem admovere, quasi tu nihil, Deus omnia solus sit facturus. — Anul nou în care am intrat însemneze și suflet nou în apostolia slujitorilor altarului!

Consemnul anului

Răutatea vremii și calea mântuirii — Locul preotului în marea cruciadă a datoriei — Scrisoare papală de ardentă actualitate

(=). Anul nou se anunță ca o mare încercare. Neînțelegerea profundă care ține încordați, de atâta vreme, nervii Europei, merge spre desnodământ. Evenimentele ce se desfășoară, vor rosti asupra tuturor sentința vieții ori a morții.

Nimeni nu poate rămâne nepăsător în fața acestor perspective. Creștinul adevărat, mai ales, nu. Cu atât mai puțin va intra el în ceata inconștiențelor cari, înaintea judecării, nu găsesc ceva mai bun de făcut, decât să se îndoape cu lăcomie animalică din lăturile păcatului. Nu va spori însă nici rândurile proocilor gălăgioși și speriați, cari se agită fără cap, fac prorocii fără rost, vând planuri de salvare copilăroase și nu reușesc, cu toată frământarea lor, decât să mărească zăpăceala și confuzia generală. Atitudinea creștinului e alta. Incredzător în mâna Providenței, el merge liniștit și ferm pe calea datoriei. Cu cât furtuna e mai primejdioasă, cu atât mai neclintit va fi el la postul și locul său. Nu-l va clăti de aci, ca pe soldatul din Pompei, nici lava Vezuviului, nici valurile mării infuriate. — Numai această disciplină a datoriei împlinite ne va scoate birători din marea vâltoare. De aceea pentru neamul întreg ca și pentru singuraticii cetățeni consemnul anului acesta trebuie să fie: *cu toții la datorie!* Neclintit, cu toate puterile și cu toată conștiința!

Se înțelege de sine, că această cruciadă a muncii constructive și ordonate, trebuie să aibă în frunte model și animator, pe preotul lui Hristos! El este doar între oameni reprezentantul viu al Puterii nevăzute care țese istoria neamurilor. El este, din oficiu, purtătorul făcliei, care aruncă peste voibura întâmplărilor, la aparență irațională, lumina lămuritoare a eternității. Prin însăși misiunea lui oficială, el trebuie să facă mai mult decât datoria, mai mult decât se cere, am spune: mai mult chiar decât poate! Altfel, e „slugă ne-trebnică“. El trebuie să se cheltuiască întreg, în fiecare zi, ca o candilă, pe altarul apostolatului său, în slujba lui Dumnezeu și a semenilor săi. Totdeauna. În orice împrejurări. Mai ales și cu mai multă jertfire de sine în vremuri grele. Atunci când nu numai realizările parțiale ale muncii lui contează, când se numără nu atât sufletele singuratiche duse la mântuire, ci mai mult decât acestea, atitudinea lui generală, pilduitoare pentru toți, va fi un punct de orientare sigură, un rociu de nădejde și de liniște pentru mulțimile prinse de frigurile tulburărilor. — Astfel de vremuri trăim acum. Mai mult decât oricând, prin urmare, sună pentru noi porunca: *preoți cu crucea în frunte, pe drumul creștinesc și na-*

țional al datoriei împlinite integral, pilduitori! Făcând așa, stând vărtos la slujba sa, preotul face mai mult bine neamului decât pe orice altă cale. Mai mult decât dacă, smuls dela postul său, din tabăra creatoare a muncii disciplinate, ar face orice bravuri și isprăvuri extravagante. Mai mult decât dacă și ar da viața însăși, în te miri ce întreprinderi de paradă patriotardă, răsunătoare și goală.

Explicația e simplă. Când e vorba de preot, numai ca formulare, programul „datoriei“ are această înfățișare minimală, blajină. În realitate, acest minim indispensabil este o povară de care se cutremură chiar puterile îngerești. Dacă preotului îi sunt oprite anumite fapte de „eroism“ deplasat și lărmuitor, apoi viața lui întreagă, zi de zi, și ceas cu ceas, poartă asupra sa pecetea eroismului pur și adevărat, a slujirii idealului cu sacrificarea sa deplină.

Acest program de viață al datoriei preoțești, care în vremuri tulburi capătă o covârșitoare importanță socială, este vechiu cât însăși preoția creștină. Veacurile n'au făcut decât să-l pună în tot mai mare lumină și să-l sporească povara. Fără a schimba ceva din esența lui dată de Mântuitorul însuși, alta și alta a trebuit să fie, în chip necesar, lumina în care s'a arătat vremurilor și împrejurărilor schimbătoare. De aceea, ochiul Cărmuirii Bisericești a fost mereu atent la sbuciumul vremurilor, cercând să le dea tuturor pe preotul lor, pe preotul înarmat exact așa cum se cerea atunci purtată marea luptă a spiritului și a luminii. De aceea n'au încetat și nu vor înceta niciodată, nici discuțiile asupra acestei probleme de neîncetată actualitate: preotul și vremea sa, programul vieții preoțești care ne trebuie acum.

Aceasta este originea și a marelui document al vremii concretizat în puternica enciclică „Ad catholicis sacerdotii“, pe care actualul Vicar al lui Hristos, Papa Pius XI, l-a dat de îndreptar preoșimii catolice din lumea întreagă. Preotul de azi, cu misiunea lui eternă proclătată în vâltoarele veacului nostru, cu armură sufletească azi trebuitoare, ni-se înfățișează în această scrisoare papală, în toată grandoarea și cu toată povara urlașă pe care trebuie s'o poarte. — Nu va strica, la acest început de an, al cărui consemn general este „datoria“, să ne examinăm nițel și situația noastră, în lumina pomenitei scrisori papale. Fiecare în parte, pentru sine, și cu toții împreună, căutând ce-ar fi și ce s'ar putea îndrepta instituțional, prin acte sau măsuri generale. Iată ceace vom încerca să schițăm, sumar, în numărul viitor al gazetei.

Contra francmasoneriei. Din când în când se ridică și în presa noastră câte un glas împotriva lojelor masonice. Glas, care se pierde în pustiu. Opinia publică nu înțelege încă deplin gravitatea problemei. Fiindcă nu o cunoaște. Știe doar atâta, că e vorba de ceva asociații învăluite în cea mai grea taină; și tocmai de aceea, necunoscute. Mulți socot chiar că sunt societăți de binefacere (?) clandestină; așa cum le place lor să se prezinte marelui public. — Autoritățile cari sunt în măsură să-și dea seama de marele pericol pe care îl reprezintă, pentru o țară creștină ca a noastră, internaționala subversivă a hrubelor diabolice, tac chitic. Nu iau nici o măsură. Nu pot. Sunt dominate ele de aceasta formidabilă alianță a distrugerii.

De aceea, a făcut un bun serviciu țării p. senator de Sătmăre **A. Dragoș**, care a dus această problemă în fața Senatului țării. În ședința din 18 Dec. 1936, S. Sa a atras atenția guvernului asupra situației ciudate în care ne găsim. Stăm în fața prăpădului. În Rusia și Spania sunt manifestări fără precedent al puterii răului, care tinde să răstoarne civilizația noastră născută din credință și iubire de neam. Știm bine, că mâna francmasoneriei trage, în umbră, sforile criminale ale răsturnărilor crâncene. Totuși nu luăm nici o măsură împotriva lojelor ce se organizează zi de zi, sub ochil indulgenței ai autorităților. La Cluj apare revista „Humanitas”, a „fraților” unguri. Scrie ce vrea. Face propagandă cum vrea. Cenzura nu aude, nu vede. S'a înființat lojă până și la Baia Mare. Membrii, cei mai mulți, sunt din cei cari stau cu pașaport în țară. Și astea s numai două exemple.

Situația aceasta nu mai poate dăinui. Anarhia cea mare, de neînțeles, este aceasta: „Cum se poate permite să fie în această țară asociații secrete? De ce? Pentru că vreau binele? Atunci de ce să fie secrete?”. Intrebarea trebuie să și-o pună neapărat și guvernul. — În tot cazul, încheie p. Dragoș: „insistent cer, să se facă lumină, să se desființeze aceste asociații secrete. Dacă nu, cer să ni-se pună la dispoziție statutele lor, pentru a putea desvolta o interpelare și să arăt cu date precise pericolul mare,

care stă în pragul caselor și a țării noastre scumpe”.

Sperăm, că interpelarea aceasta nu va rămâne fără efect. Măcar pilda altor țări cari, din proprie experiență dureroasă, s'au văzută nevoite să purceadă la stărpirea acestor focare de infecție, ar trebui să ne dea de gândit și să ne bage mințile în cap!

Problemă actuală

Spiritul Sfânt a lucrat totdeauna și lucrează mereu în Biserica Domnului — prin cei buni și înțelegători — pentru stărpirea răului și sălășluirea bieiului între oameni. Nu se amintesc timpuri — și sperăm că nici nu vor fi — când răul să nu fi avut potrivnicul, gata mai bine să moară, decât să-l lase să lucreze în tihnă. Orice mișcare alui a produs alta în tabăra dreptcredincioasă. La orice provocare satanică cei ai Domnului s'au așezat în linie de luptă.

În zilele noastre provocările Răului sunt mai brutale și mai inverșunate ca oricând. Despre care lucru stăpîni vieții creștinești și a rânduelilor sociale actuale își dau bine seama. De aceea fac planuri, discută și iau măsuri de acțiune pentru preîntâmpinarea primejdiei de mâine. Metodele de acțiune, propuse pentru împedecarea răului, sunt multe. Dupăcum multe sunt și posibilitățile de atac. Unii cred în eficacitatea unora, alții într'alta. Nu trec în revistă toate căile indicate ca ducând la ieșirea din impasul actual. Mă opresc la una singură: educația morală a tineretului. Despre aceasta se spune că este garanția securității noastre și a vieții creștinești viitoare. Și de aceea familia și școala li-se tot aduce aminte să nu uite de primordialele lor obligații: formarea tineretului până la deplină maturitate după regulile creștinismului integral. Altfel se enunță cu perfectă dreptate că numai bucurie nu avea, familia după odrasle și statul după cetățeni.

Decât: acest stigăt mereu repetat de mereu a se avea în pază tineretul e un indicin că surorile — după obligațiuni — familia și

școala, lipsesc dela această grevă obligățiunii. Și asta din nefericire, e prea adevărat. Nu înțelegem nici aici în prea multe amănunte. Nu mărginim doar' la un fapt, din care oricine poate să-și închipue primejdia ce ne pașă. Guvernul Țării se întreabă îngrijorat: ce direcție să dea tineretului pentru a. l. împedec dela anarhia morală și socială? Și vine cu opreliști pe hârtie. Toate de natură poizivă nească. „Uită” însă în acelaș timp singurul drum drept și ducător la scop: întronizarea pe toată linia a lui Hristos în școală. Iar fără ast noi știm că totul e față zisă.

Mai ales când și noi preoții lipsim, chit pe terenul învățământului școlar, dela mare datoriță a catehezei. Ca toate că știm ce însemnătate are. Și deși nu se poate să scape nici unui preot că din felul cum își îndeplinește această datoriță li-se învederează cu adevărat chemarea, zelul, conștiințiozitatea și înălțimea la care stă. Preotul care lasă dădorit în această privință, nu este nici jumătate din cât se pretinde a fi. Și pentru ce întrelăsători sub acest raport sancțiunile nice când nu pot fi croite așa de aspru cum a merita. Îndeoșbi astăzi când atâtea stacuri dau aspru moralei și doctrinei creștine.

S'a spus și se spune mereu: „Copiii de astăzi sunt credincioșii de mâine cum li formezi așa-i vei avea”. Ceeace e purul adevăr. Și pentru care motiv și noi Codice de Drept Canonic apusean precizează, că cea mai gravă obligațiune a parohilor este instrucțiunea religioasă la copii (cc. 447 și 1329). Intrebarea însă că oare noi înțelegem cu toții acest mare comandament, care vine dela Isus Hristos, Biserică și Neam?

Pe lângă grija de sănătatea sufletească și trupească a generației de mâine scriu aceste și sub impulsul apariției *Cateheticii* p. Dr. N. Brînzeu dela Lugoj, care lucrare este merită să înceapă o nouă eră catehetică la noi Români unși cu Roma. Nu mai prinde nici de formă scuza că nu ne prea știm orienta în cauză dată ce avem un asemenea valorat și indispensabil îndreptar catehetic, binevolit ca să ne unifice și interafice munca catehetică

□ □ Foia „Unirii” □ □ Spovedania unui protopop

Am avut, dăunăzi, norocul de a călători cu un venerabil protopop al nostru. Ne-am oprit, în vorbă, la o temă de permanentă importanță pentru Biserică: slujba de protopop. Așa cum e, cum ar trebui și cum ar putea fi. Nimeni nu era mai chemat să se pronunțe în cauză decât interlocutorul meu. Căruntetea cinstită, larga experiență și sufletul mult, pe care l-a cheltuit decenii întregi în slujba Domnului, dădeau greutate specială cuvintelor lui. — Mi-a vorbit mult și frumos. Duios ca o spovedanie. — M-a impresionat. Cred că și alții vor citi cu plăcere această spovedanie, pe care mă silesc s'o transcriu cât mai fidel cu putință. Și nu încap îndoială că, după citirea ei, toți vor rămâne cu aceeași convingere: oficiul de protopop este de prima importanță: dar nu poate fi împlinit decât atunci, când protopopul nu e singur în parohia sa, ci are cel puțin încă un preot ajutor!

I. C.
Sunt protopop bătrân. Este al treilea Metropolit pe care îl pomenesc la sf. liturghie. Cam de multșor mi-am prăsnuit sfertul de veac al protopopiei.

În calitate de protopop am trudit, cât am putut, ca unul care am și o parohie mare, cea mai mare în tract, grea de administrat. Pentru parohia proprie mi-ar trebui tot timpul și toate puterile, dacă aș vrea să-mi fac slujba cum se cade. Abia atunci aș putea fi cu adevărat „taturor toate”.

Ca să-mi pot împlini datorile de protopop, am fost silit să mai las din cele către parohie. N'am predicat chiar regulat. Nu m'am

pregătit așa cum aș fi dorit la predicare. Am grăbit sf. slujbe. etc. — Nici odată însă nu cu voia mea am negles, ci reținut de alte lucrări ale protopopiei.

În controlul pe care l-am făcut fraților preoți am fost de multeori îngăduitor. Mi-se părea natural să nu fiu aspru cu acela care nu predică regulat, nu se pregătește cum ar trebui, nu are plan și sistem în propovăduirea Cuvântului Domnului; mai lipsește dela orele de cateheză, când eu însumi nu eram — nu puteam fi — cum trebuie.

Așa au trecut zilele... lunile... anii.

Este adevărat că am observat încă mai de mult cum se îngreunează viața în parohii. Acolo unde era mai de mult pace, liniște, bună înțelegere, auzeam de neînțelegeri, certe, rupturi, dezertare dela lege și credință... Unde alte dăft erau credincioșii buni, bisericosi, cum-pătați, jertfitori pentru casa Domnului, pentru școală, auzeam acum de sudălmii, vedeam cărciumele pline și-mi spuneau curatorii că la biserică nu aleargă decât bătrânii și copiii mici cari intră și lasă în continuu. În ori care parohie mă duceam, frații preoți se plâneau de învățătorul cutare, că face confesionalism, de slujbașul X, că agită contra bisericii de credinciosul venit din America cu idei stricate că propagă pocăitismul care prinde, pe primarul denumit de cel mari că îndeamnă pe oameni să nu mai asculte de preot.

Stând de vorbă cu frații preoți, în vizitațiile canonice și mai în sinoade, pentru toate

aceste stări îngrijorătoare găseam vinovați mulți: *credincioșii cari s'au stricat, coadele de topor, zilele rele de azi, lumea schimbată, în prejurarile, statul chiar, nici odată nu s'a înțâmpiat să ne fi aflat și pe noi vinovați...*

Cu vreo 6 luni în urmă, mi-a picat în mână o broșurică: „La poarta Raiului” de p.rintele Tălmăcel. Am citit-o și recitit-o. E o carte de povești. Știu că în formă de povești — pilde — ne-a dat și Domnul Isus Hristos divina sa învățătură. Iar am recitit broșurica p.rint. Tălmăcel. M'au pus pe gânduri vorbele sf. Petru: „Auzi Părințele?... Ești trecut la condica neagră, că ai dat deslegare cu prea mare ușurință lui Toader Nasroș și acesta s'a crezut desvinovățit prin aceasta și a urmat marte departe în beție... Ai auzit Părințele? preotul din satul Bețivești fiindcă a fost prea bun și îngăduitor cu Nasroș va trebui să stea 100 ani în focul purgatorului și apoi de abia să intre în rai”.

A început să mă muncească grija, că dacă pentru o deslegare dată prea ușor, dată cu gând bun că doar se va îndrepta omul... a fost pedepsit fratele preot din Bețivești cu 100 ani pedeapsă în purgatoriu, cu ce pedeapsă vor fi pedepsiți noi cari nu ne-am împlinit datoriile înpusă nouă prin Domnul? Ce pedeapsă ni-s va croi nouă, cari „aleși am fost și puși, ca să mergem și roadă să aducem și roadă noastră să rămână”? Cari trimiși am fost „să vestim Evangelia la toată zidirea, învățându-i să păziască toate câte am poruncit vouă: căci voi!

Această catehetică nu este numai o carte, ci o viață catehetică trăită în cel mai desăvârșit spirit bisericesc catolic. Despre ceace repede se va convinge oricine va intra în lumea ei de preocupări și orientări. — Tolle, lege, orice preș!

Și cu gândul de a contribui la promovarea catehetice, fie-mi permisă o propunere: Protopopiatele să fie împărțite în *cercuri catehetice*, compuse din patru ori cinci parohii, respective preoți. Acestea cercuri în decursul unui an școlar să se concentreze — cu știrea și sub controlul protopopului — totdeauna ori la anumite intervale și în fiecare parohie componentă. La atari conveniri în școală, care se fac în zilele de cateheză, preotul local va face lecția curentă la una din clase, iar preoții oaspeți vor asculta. În celelalte clase și preoții oaspeți vor lua parte activă chestionând pe elevi și dând lămuririle de lipsă în legătură cu materia. Scopul acestor cercuri să fie următorul: Văzând metoda altor cateheți și progresul elevilor din altă școală, să ne controlăm pe noi înșine insumi și să îndreptăm eventual ne-ar lipsi. Iar dacă vom vedea ceva lipsă la altul, cu grație și sinceritate să facem observările noastre contribuind la îndreptarea lui.

Am întâlnit preot care se lăuda cu cateheza. În realitate copiii lăsau mult de dorit. Am văzut și preot care mereu se plângea că nu vede la elevi progres cât s'ar aștepta. De fapt copiii erau bine introduși în materie. Cu cercuri catehetice am ajunge cu toții să cunoaștem grade de progres la cari ne vom sili și noi să ne ridicăm. Cu plan, voință și muncă stăruitoare în cateheză vom reuși să întoarcem tineretului dela porțile anahiei. Și prin ei Neamul întreg.

Pr. Ioan Oniga

Sfântul Părinte și lumea. Patul de grele suferințe ale Vicarului Domnului e încoronat de simpatia catolicilor și necatolicilor. Extraordinara personalitate a lui Piu XI e dintre acelea spre cari nu se poate privi decât cu admirație și când e să fie răpusă, în lupta cu moartea, nu lasă decât profunde și sincere regrete.

Ziarul necatolic *Globe-Democrat* din Washington, într'un editorial recent, închină Marelui Păstor greu bolnav rânduri de neprecupețit omagiu. „Astăzi toată lumea — așa scrie numitul ziar — are lipsă de ajutorul Sf. Părinte într'o epocă în care primejdia războiului e mai amenințătoare ca oricând și comunismul încearcă pe toate căile să distrugă orice formă de cârmuire tradițională. Piu XI, ca și Leo XIII, nu și-a limitat activitatea la biserică, ci s'a interesat și de chestiunile economice, în special în ce privește menținerea păcii mondiale. Una dintre activitățile Sf. Părinte e lupta Sa împotriva bolșevismului și filosofia Sa politică. În principiu se mărginise cu această luptă la cadrele discursurilor, dar mai nou a prias poziție mai precisă și a devenit Capul unei cruciade mondiale cu repercursiuni în lumea întreagă.

Vaticanul are lipsă de un om ca Dânsul carele, în aceeași vreme în care nu-l scapă nimic ce interesa biserică sa, a făcut enorm și pentru omenime, în general“. — Așa ziarul necatolic din Statele Unite. Și la fel va trebui să mărturisească toți câți vor avea vreodată să spună un cuvânt despre actualul Papă.

Știri mărunte

Expoziția Presei din Vatican se prelungește. După o hotărîre din Octomvrie 1936 urma ca la sfârșitul lui Decemvrie trecut să se închidă Expoziția Mondială a Presei Catolice din Vatican. S'a revenit însă asupra a celei hotărîri și precum aflăm din *Osservatore Romano*. (28—29. XII. 36) Expoziția va fi deschisă până la 30 Aprilie 1937. În tot acest răstimp călătorii străini se bucură, pe căile ferate italiene, de o reducere de 70%.

Vina bisericii din Spania. Nepricepuții și răuvoitorii cearcă să arunce vina evenimentelor din Spania, în bună parte cel puțin, asupra Bisericii. S'au ridicat astfel de glasuri și în Anglia. E'e au fost însă repede puse la punct în casa Lorzilor, de către *Lord Rankellours* care după *Katholische Kirchenblatt* din Berlin

(18. 12. 36) a spus, între altele următoarele: »Unii oameni pun vina revoluțiunii din Spania în cărca Bisericii. Fapt este însă, că de circa 100 ani Biserica nu a mai fost factor predominant în politica spaniolă. Toate averile au fost sechestrare în 1838; numai după multe conflicte și turburări s'a putut încheia un concordat în 1852 în înțelesul lui Biserica, în loc să-și fi redobândit bunurile confiscate, a obținut anumite ajutoare din partea guvernului. Primatele, de ex. primia ceva mai mult de 1800 Pf. dar un paroh abia 22 Pf. și nici un ban mai mult... De ce i-se face numai Bisericii imputarea educația insuficientă? Ce a făcut Statul în toți acești ani? Dacă Statul a știut da dispoziții pentru exproprierea Bisericii, de ce nu a dat un decret și pentru educația tinerimii? Tot ce s'a făcut în Spania pe acest teren, a făcut Biserica. Ni-se spune din isvoare autentice, că în Madrid erau 90000 copii de școală. Din ei, 50.000 au fost educați de Biserica, ceilalți 40000 n'aveau nici o școală. A venit guvernul și a închis școlăle celor 50000; așa că au rămas fără instrucție toți cei 90.000«.

Politica bisericească a Cehoslovaciei. Dintr'o vorbire a Președintelui republicii Cehoslovace, *Dr. Benes*, ținută la Bratislava „Schöaere Zukunft« reține următoarea declarație de mare greutate: »După convingerea mea, atacurile împotriva credinții, în veacul al 20-lea, sunt perimate și demodate. Ele nu sunt decât o dovadă de slăbiciune și inferioritate spirituală și culturală. Consider acel »modus vivendi« încheiat cu Vaticanul, numirea de episcopi slovaci și proiectul unei noi arhiepiscopii catolice în Slovacia drept cele mai mari succese ale politicii mele externe. Le-am făcut toate acestea, pentru a da Slovaciei pacea religioasă și certitudinea, că nevoile ei specifice de acest fel totdeauna vor fi luate în seamă și implinite din partea Republicii«. — Fără comentari!

Acțiune caritativă de Crăciun. Cu bucurie trebuie să constatăm o simțitoare intensificare a acțiunii caritative, pe toată linia. Ea se manifestă în chip deosebit la sărbătorile Crăciunului. Tot mai multe sunt dările de seamă ale gazetelor despre »pomul de Crăciun« organizat pentru săracii din aproape toate paro-

vă este dat a cunoaște tainele împărăției lui Dumnezeu! Cari avem misiunea de a fi »tutor toate; ca pe toți să îi măntuim. etc. etc.

De asemenea muștrări eram încolțit nu numai pentru slujba mea de păstor al oștelor încredințate grijei mele, ci a început să mă pască teama pentru neimplinirea datoriei de mai mare supraveghetorie, îndrumătoriu, »ochiul Vlădicului«. Greu va fi osânda noastră, celor puși conducători, însuflețitori, ajutători, părinți ai părinților, ocrotitori ai celor năpăstuiți, ridicători și răsplătitori ai celor harnici, zeloși și pedepșitori ai celor răi, leneși; stricați...

Au început a-mi veni în minte toate poveștile din copilărie cu Vlădicu ajuns sub talpa iadului, cu sufletul popii din focul cel mai aprins al ghehenel... M'am cutremurat... *Și nu puteam afla leacul.*

Intr'o zi am scris profesorilor noștri de religie din celea 2 orașele mai apropiate să binevolască a mă suplini în câteva dumineci și sărbători. Le-am fixat zilele, le-am spus și obiectul despre care să se pregătească o predică. Au fost buni și ma'u ascultat. Au venit fiecare în duminicile hotărîte, au servit, au predicat, au ținut sf. vecernie, ba au făcut și la școală câte o conferință parohienilor mei, duminică de duminică. Eu am plecat dedimineață în vizitație canonică la cea mai îndepărtată parohie a tractului. M'am nuzit să fiu acolo, când abia începuse Utrenia. Am ascultat sf. slujbă, am urmărit prezentarea

oamenilor la sf. biserică. Incepându-se sf. liturgie, am concelebrat și eu tacite, am ascultat predica preotului. Sfârșită sf. liturgie, am asistat la un parastas, un botez, o molitvă. După slujbă, la casa parohială am stat de vorbă cu preotul despre predica din biserică, despre felul de a se pregăti, isvoarele ce are, planul predicilor peste an... Am cântat să văd cum își face slujbe de propovăduitor ai *Cuvântului Domnului*. După ce am luat toate informațiile cari îmi trebuiau și am discutat împreună ce ar mai trebui făcut, ce ar fi bine de îndreptat, am plecat în parohia vecină ca pe oarele 3, vremea vecerniei, să pot fi acolo...

Satu întreg era la joc, la horă. Pe lângă el am trecut mergând la casa parohială, căci încă nu sunase pentru sf. vecernie. Când s'a sunat pentru vecernie satu întreg a alergat la biserică știind că a venit păr. protopop. A servit preotul iar eu am spus o scurtă predică la sfârșitul căreia am comunicat că volu sta și pe ziua de mâine, ca să văd școlarii, că dimineață vom servi, iar azi la oarele 6 vom sta la dispoziția acelor cari vreau să se spovedească și cari ziua următoare se vor cumineca...

După ieșirea din biserică am cercetat cimitirul, am făcut o mică ședință cu curatorul, am controlat casa bisericii și am inspectat toate edificiile bisericii. La orele 6 am început sf. mărturisiri. Sara am luat informații despre planul propovăduirii cuvântului Dom-

nului, am controlat felul de a se pregăti și am discutat ce ar fi de făcut, ce ar trebui îndreptat...

Ziua următoare, de vreme am servit sf. liturgie, preotul local pontificând, s'au cuminecat credincioșii și le-am ținut din nou o mică învățătură.

La ora fixată în orariu ca oară de religie am mers la școală, am asistat la întrebările cateheților învățate la propunerea noul lecții, am examinat registrul de prezență în ce privește oarele de religie, am luat discret informații despre raportul școlii cu biserică, a preotului cu corpul didactic, a colaborării conducătorilor bisericii și școlii.

Reintors la casa parohială am discutat prelegerea, și am dat îndrumările necesare ascultând informațiile de părintele local.

Isprăvind toate am rugat pe Preotul să binevolască a mă însoți în parohia de unde am plecat ieri, ca să fac și acolo inspecție catehetică fiind după masă tocmai oare de religie.

În felul acesta în 10 săptămâni, duminică și în sărbători, mi-am vizitat amănunțit toate parohiile tractului cari nu sunt prea multe.

Rezultatele: admirabile. Le-am putut obține însă numai grație faptului, că am avut suplinitori în parohie. — Convingerea generală la care am ajuns: noi, preoții, am putea face mult mai mult decât facem în realitate!

Un protopop

hiile urbane. In frunte merg, prin tradiție, reuniunile noastre de femei. Remarcăm, între ele, soc. »Sf. Elena» din București, care a împărțit daruri bogate unui mare număr de nevoiași și de copii săraci. — Cu deosebită bucurie însemnăm intrarea în această acțiune a Astrului studenților noștri din Cluj. Impărțirea darurilor s'a făcut aici în cadru de serbare impunătoare, la care a participat și P. S. Sa Iuliu al Clujului.

Serbarea pomului de Crăciun la Arad. Reuniunea femeilor române unite din Arad credincioasă tradiției, și în anul acesta a ținut ca în preajma Crăciunului să ajute săracii parohiei. Au primit 29 elevi săraci haine, ghete, iar 34 bărbați și femei văduve și lipsite, haine, alimente și lemne. Distribuirea s'a făcut Marți în 22 Dec, la »Cercul Sf. Pavel» în cadrele unei frumoase serbări, cu un program bogat: colinde, recitări de poezii religioase, d. avocat Dr. Alexandru Fântânar din Nădlac, a ținut o admirabilă conferință religioasă. La sfârșitul serbării marele și bogatul pom de Crăciun ridicat în mijlocul salei, a fost despoiat de bunătați, și distribuit școlarilor și săracilor. (ip).

Locale. Dumineca viitoare, a Leproșilor va predica în catedrală p. Dr. Leon Sârbu, spiritualul Seminarului Teologic.

— Serbările Bobotezel s'au desfășurat în cadre impresionante. La sf. liturghie din catedrală a pontificat însuși I. P. S. p. Mitropolit în sobor de preoți. Și tot I. P. S. Sa, în același sobor de preoți, a făcut, pe podul Târnavei stingeră cea mare a apei. Atât la sf. slujbă din catedrală, cât și la cea dela apă, au luat parte și autoritățile locale, precum și foarte numeros public. Căruia i-s'a alăturat și p. V. Moldovan dela »Biserița», cu credincioșii săi.

— Dumineca viitoare d. prof. Vladimir Ghidonescu dela univ. din Cluj, va ține, după sf. liturghie, în sala de gimn. a Liceului de băieți, o conferință despre: »Educația nouă în familie și în școala activă». După conferință vor urma comunicări, discuții, lămuriri, precizări, concluzii, adesiuni. — Intrarea va fi liberă.

Moartea lui Miguel de Unamuno.

Renumitul scriitor și cugetător spaniol Miguel de Unamuno s'a stins din viață în 1 Ian. c. Era pomenit ca »Părintele Republicii» iberice. S'a născut în Bilbao, la 29 Sept. 1864. Din 1901 până în 1924 a fost rector al universității din Salamanca. Expulzat sub dictatura lui Primo de Rivera ca revoluționar, revine în patrie la 1930, ca om al stângii. Pe măsură ce cunoaște ideile și oamenii la cari voia să țină, se depărtează de ei tot mai mult. Când izbucnește mișcarea generalului Franco, savantul Unamuno se declară fățiș de partea acestuia. Fugărit de bolșevici din fruntea universității din Salamanca, a fost repus de naționaliști în demnitatea de mai înainte îndată ce orașul a fost cucerit de ei.

Mulțumită. Preotul și Curatorul nostru Bisericesc din Someșeni ține să aducă și pe această cale mulțumitele sale d. Dr. Valer Pop, ministru, pentru ajutorul de 20.000 Lei (douăzeci mii) dat bisericii noastre pe cale de edificare în Someșeni. — Pentru fapta sa creștinească Cel de sus să-l răsplătească pe d. Dr. Valer Pop, ministrul marinimos! — Pr. Gh. Caian

† Elena L. Marian, născ. Pop, soția preotului nostru Silviu R. Marian din Sâmpetru de Câmpie, a încetat din viață la 1 Ian. 1937, în anul 31 al vieții și 9 al fericitei sale căsătorii. — Facă-i Domnul parte cu dreptii!

»Direcțiunea Generală a Poștelor aduce la cunoștința publicului că foarte multe scrisori nu se pot preda la destinație din cauza că n'au adrese complete sau nu li-s'a aplicat în mod suficient timbrele poștale și de aviație conform tarifului. — Cum cu ocaziunea sărbătorilor corespondența poștală se înmulțește, este în interesul general ca adresele scrisorilor, coletelor, mandatelor, telegramelor, etc. să fie cât mai complete, iar pentru cele destinate în capitale să se menționeze ne-

părat și numărul sectorului postal unde domiciliază destinatarul. — Se recomandă deasemenea ca timbrele poștale și cele de aviație să fie lipite de preferință pe fața scrisorilor în colțul drept superior, spre a se putea astfel înlesni controlul taxelor și usura stampilarea și expedierea fără întârziere la destinație.

Telefonul »Unirii«

H. Brașov. Am citit în »Universul», că d. Dr. Bidu prefectul jud. Trei-Scaune, a plecat »în concediu», pe ziua de 24 Decembrie trecut. Vestea ne-a alarmat. Ce i-s'a întâmplat »vrednicului român» și »foarte activului factor» ortodox, care a oprit cu jandarmii zidirea bisericii noastre din Baraolt? S'o fi obosit omul de prea multă activitate? Ori poate, Doamne ferește, s'a îmbolnăvit de sentința Curții de Apel, care l-a pus la zid ca pe unul care a abuzat de puterea ce deține vremelnic? Oricum, foarte rău. Mai ales, că nu se știe nici sorocul »concediului» ce i-s'a dat. — În tot răul este însă și un bine. Pentru biserica »dominantă», firește. În locul lui, a fost delegat prefect tocmai d. inspector administrativ Dimitrie Avram. Adică: tocmai domnul care a făcut faimoasa anchetă dela Tarna Mare. (»Unirea» 12. 12. 36.) Acela care a poruncit oamenilor dela Tarna să se facă ortodocși, fiindcă și Statul și chiar și Domnia-Sa personal este ortodox. (Adevărat, că omul șosise cam »cătănit» dintr'o excursie prin Cehoslovacia!). — Oricum, e ceva enigmatic în această poveste cu concediul și cu d. inspector general. Viitorul va lămurii-o!

I. Sibiu Se poate învăța câte ceva, uneori, chiar și din »Telegraful». În numărul său din 19. 12. 36 ne face cunoscută o nouă metodă misionară, netrecută până acuma în nici un manual de misionologie. Iată ce se scrie acolo, sub titlul »de osândit»: »Ni-se relatează [»Telegrafului»] într'o corespondență mai lungă, faptul cum un »cuceritor preot greco-catolic și profesor la o facultate de teologie» s'a întâlnit zilele trecute cu un credincios ortodox la o bodegă, unde, după o gustare prietenoasă, preotul a isbit să câștige declarația ortodoxului, că își părăsește legea și »se dă unit». Faptul, cum s'a operat în acest caz, nu face de loc cinste, nici unuia, nici celuilalt. — Nu cunoaștem »faptul». Nu ne putem deci pronunța asupra felului »cum s'a operat». Ne lipsesc precizările cerute de clasicul: quis, quid, ubi etc. »Telegraful» nu ni-le dă. Se vede treaba că nici el nu e prea documentat. Mai mult: observația dela sfârșitul notiței arată limpede, că avea informații greșite. Zice, anume, că »operația» »nu face de loc cinste... Pe semne, preacuceririle lor nu-s Români. Altfel ar ști, fără nici o bătaie de cap, că la »bodegă» numai »de cinste» a putut fi vorba. Unul din cei doi »a făcut cinste». Ori »s'au cinstit» împrumutat; până când au făcut o învoială »pă cinste». — De altfel, în loc să se smintească »T.», mai bine ar fi să dea slavă lui Dumnezeu pentru așa întâmplare minunată. Că doar bodegile, chiar și la Sibiu numai amvoane de predici nu erau. Dacă acuma s'a întâmplat contrarul, e un semn al vremii. Nu ne îndoim, că Preacuceririle Lor îi vor înțelege importanța și vor face, pe viitor, un intens apostolat în aceste focare de misionarism modern! În nici un caz nu-i mai puțin onorabil decât »metoda Valea-lungă» cu »bani ghiață». Și costă mai puțin!

Dr. EMIL POPP

și-a deschis cabinet medical
în BEIUȘ, Piața Dr. Ciordaș
Consultă zilnic dela ora 11-12 și 4-6

EXTRAS

din registrul pentru asociațiunile recunoscute persoane juridice

No. de ord. 37.

a) Titlul sau denumirea persoanei juridice: Societatea de pescuit »Târnavele».

Obiectul și scopul: a) De a crea și a întreține în curent și o mișcare în opinia publică în favoarea producției pescuitului în râurile și repopulării lor, considerate ca un factor economic național;

b) A da concurs autorităților publice pentru stricta aplicare a legilor, regulamentelor și dispozițiilor în vigoare asupra pescuitului, aplicând cu strictețe poliția pescuitului în râurile de șes, părănd măsura peșteului prins și contribuind la represiunea branconajului. Și alte conform statutelor.

Sediul și senc.: Blaj.

Data constituirii. 1935 Octombrie 15.

Actul pe temeiul căruia s'a obținut Pers. juridică: Sentința Tribunalului Târnavă Mică No. Preș. 1251/935/5 din 2 Oct. 1936.

Numele, Profesiunea, Dom. și Naționalitatea persoanelor ce compun organele de direcțiune și administrație: 1. Corneliu Pascu secr. gen. rom. președ. 2 Gheorghe Sărăndan medic, rom. vicepreșed. 3. Ioan Popa contabil, rom. Tipografia Seminarului Teologic gr-cat. Blaj

secretar. 4. Aurei Sasu casier la oraș, român, cassier.

Membrii consiliului de administrație:

5. Grigore Pădureanu profesor. 6. Eugen Moldovan adv. român. 7. Victor Micu prim-pretor, român. 8. Eugen Radeș contabil, român.

Censori: 9. Dr. Gheorghe Mărcușiu adv. român. 10 Grigore Șimon șef contabil, român.

Censori supleanți: 11. Ariton Gheorghiu secretar Serv. Sanitar, rom. 12. Victor Să-lăgean comerciant român, toți din Blaj.

Avere mobilă: Lei 3.900.

Observ. Președ. 1251/925/5. Inreg. la 16 Octombrie 1936.

Dubrăveni, la 16 Noembrie 1936.

Președiate: ss. F. DÂRLEA,

Grefier: ss. GH. BUMBEA,

Pentru conformitate. Grefier: ss. Indescifrabil.

Judecătoria mixtă Blaj Secția cf.

No. 1229-1936 cf.

Extract din publicațiunea de licitație

În cererea de executare, făcută de următoarea Banca Patria s. s. din Blaj, repr. prin Eugen Moldovan avocat în Blaj, contra următorilor: Mihail Cristea, Ana Cristea și Fiuceaș Cristea din Cergăul-mic, Judecătoria.

A ordonat licitațiunea execuțională în ce privește imobilele situate în comuna Cergăul-mic, circumscripția judecătorei mixte Blaj, cuprinse în cf. a comunei Cergăul-mic Nr. c. f. 67, 158, 524, 580 și 495.

Top.	316	in val. de 1000 L. pr. de str.	750 Lei
"	317	" " " 800 " " " "	600 "
"	661	" " " 1200 " " " "	900 "
"	662	" " " 600 " " " "	450 "
"	604/1	" " " 800 " " " "	600 "
"	606/2	" " " 1000 " " " "	750 "
"	732/2	" " " 800 " " " "	600 "
"	1203/1	" " " 600 " " " "	450 "
"	1214/2	" " " 1200 " " " "	900 "
"	1 20/6	" " " 1000 " " " "	750 "
"	152	" " " 600 " " " "	450 "
"	153	" " " 2000 " " " "	1500 "
"	154	" " " 1600 " " " "	1200 "
"	155	" " " 1600 " " " "	1200 "
"	495	" " " 1200 " " " "	900 "
"	271	" " " 1200 " " " "	900 "
"	272	" " " 1600 " " " "	1200 "

pentru încasarea creanței de 5454 lei + 14,813 lei capital și accesorii: interesele de 3% anul 1934 din 7 Aprilie: 407 lei cheltuielile cererii de licitație și ce vor urma.

Licitațiunea se va ține în ziua de 19 Ianuarie anul 1937 ora 11 a. m. în localul oficial ai c. f. str. Regele Ferdinand, parter.

Imobilele ce vor fi licitate nu vor fi vândute pe un preț mai mic decât prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătorec 10% din prețul de strigare drept garanție, în numerar sau să predea aceluiși delegat chitanța constatând depunerea, judecătorește, prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație. (§ 147, 150, 170 legea LX 1881, § 21 legea XL 1908).

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobile un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să întregască imediat garanția — fixată conform procentului prețului de strigare — la același parte procentuală a prețului ce a oferit (§ 25. XLI 1908).

Data în Blaj la 30 luna Mai 1936.
ss. Eugen Gheșu ss. Artur Beran
judecător dir. de f. fond.